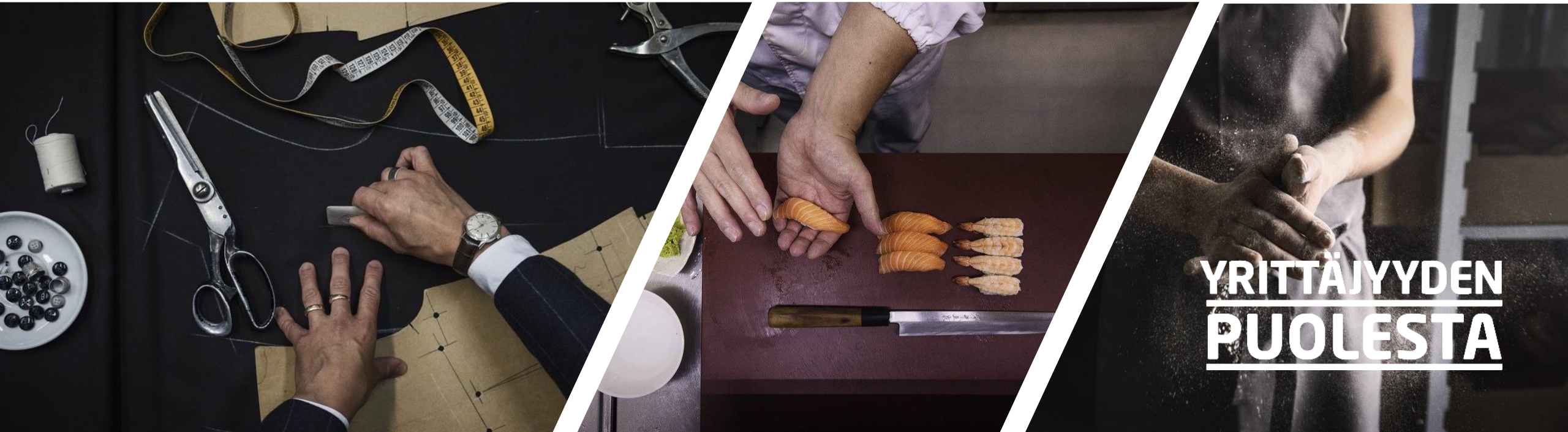

Lausuntopyyntö: Suoritemaksutyöryhmä VN/8375/2023 Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain mukaisten suoritteiden maksut

Suomen Yrittäjien lausunto

Johtaja Harri Jaskari

Kunta- ja elinkeinoasioiden päällikkö Tanja Matikainen

Julkisen sektorin valvontaa ei saa kustantaa yksityiselle sektorille säädettävillä maksuilla

- Hallituksen esitys 299/2020 uudeksi sote-valvontalaiksi arvioi sivulla 43, että yksityisten palveluntuottajien maksurasitus tulee kokonaisuudessaan laskemaan.
- Nyt lausuttavana olevat maksuluonnokset eivät heijastele tätä luonnollisten henkilöiden eikä yhtiömuotoisten toimijoiden osalta.
- Hallituksen esityksen maksuja alentava oletus perustui osittain siihen, että valvontaa, kuten ennakkotarkastuksia vähennetään, mutta myös siihen, että julkisten toimijoiden mukaan tulemisen mittakaava alentaisi maksuja.
 - Julkiset toimijat eivät rekisteröidy lain tarkoittamalla tavalla vielä vuonna 2024.
- Nyt näyttää siltä, että yritykset, erityisesti pienyritykset, kustantavat julkisen sektorin valvontaa ennen kuin julkisen puolen rekisteröinti käynnistyy.
- Tämä on valtion maksuperustelain ja hallituksen esityksen sote-toimijoiden yhdenvertaisen kohtelun tavoitteiden vastaista.
- Julkisen sektorin osuus toiminnan käynnistämisen kustannuksista tulisi jaksottaa siten, että ne voidaan laskuttaa julkiselta sektorilta 2026 alkaen.

Suomen Yrittäjien lausunto: Yrittäjäyys

- Uudistuksen taustalla on ollut pyrkimys hallinnollisen taakan keventämiseen niin viranomaisten kuin toimijoiden osalta ja toimintojen yksinkertaistaminen ja joustavoittaminen.
 - Nyt käsillä oleva ehdotus ei tue edellä mainittua.
- Lakiesityksillä tulisi poistaa yrittäjäyden esteitä eikä luoda niitä. Yksityisellä sektorilla kyse on yrittäjäydestä, ja maksupolitiikan tulisi ennemmin tukea kuin estää yrittäjäyttä.
- Maksujen jakaminen luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin on onnistunut ratkaisu
- Yrittäjäyden tarkoitus on kasvattaa yritystä, joka on ensiarvoisen tärkeä tavoite myös Suomen kansantalouden kannalta.
- Valtion tulee tukea yrittämistä yhtiömuotoisessa toiminnassa, eikä rangaista siitä.
- Suomi haluaa kasvua, joka käytännössä tapahtuu yksityisen sektorin toimesta.
- Työnantajayrittäjä voi toimia ainoastaan yhtiömuodossa, ei toiminimiyrittäjänä.
- Valtion toimien, myös maksupolitiikan, tulee tukea kasvua eikä toimia sen esteenä.

Suomen Yrittäjien lausunto: Yksinyrittäjät

- Luonnollisen henkilön ja yhden hengen yhtiön eriävä kohtelu ei ole perusteltua.
- Vastaava ero palveluyksikön rekisteröinnissä luonnollisen henkilön hyväksi on 475 €.
- Luonnollisen henkilön pienyrityksen sote-toiminnan lupamaksut olisivat 285 + 475 eli 760 €. Yhtiömuotoisen vastaavasti 1710 €. Ero on y-tunnuksen muodosta riippuen lähes tuhat euroa.
- Ero ei ole perusteltu, jos toiminnan valvontakuormitus on molemmissa sama tai lähes sama, ja vain yhtiömuoto on erona.
 - Osakeyhtiössä lisävalvottavana on tyypillisesti yhden hallituksen varajäsenen konkurssitilanne ja oikeustoimikelvottomuus.
 - Yhtään lain minimissään edellyttämää laajempaa selvitystä ei hallitukseen tai varajäseniin ole syytä kohdistaa.
- Ensimmäisen työntekijän palkkaamisen ja yksinyrittämisen hintaero lupamaksuissa on nyt esitetty perusteettoman suureksi.
 - Käytännössä valvontaviranomaisten näkökulmasta yhden tai kolmen työntekijän terveystalveluiden etukäteisvalvonnoissa ei voi olla suurta eroa.
- Hintaero muodostaa tarpeettoman kasvun esteen pienyrityksille.
- **Maksun tulee olla sama yhden henkilön yrityksissä, eikä yritysmuodolla saa olla merkitystä.**

Ammatinharjoittajien toimiminen useissa toimipisteissä

- Jos yrittäjällä on useita toimipisteitä, tulisi maksuissa huomioida kohtuullisuusperiaate.
- Jo yhden toimipaikan maksut voivat nousta useisiin tuhansiin euroihin/toimipiste. Useita toimipisteitä omaava yrittäjä luo työpaikkoja kymmenille, jopa sadoille työntekijöille omalla riskillään ja tämä tulee huomioida maksupolitiikassa.
- Maksupolitiikan tulee myös ottaa huomioon ammatinharjoittajien toimiminen useissa saman ketjun toimipisteissä, jotka toimivat saman valvonnan alla.
 - Tällöin on kysymys samasta palvelutoiminnasta, usein paikkakunnalla, jossa ei ole vastaavaa osaamista tarjolla. Toisessa toimipisteessä työskentely tulee rinnastaa postiosoitteen kaltaiseksi lisäykseksi/muutokseksi, joka tulisi huomioida maksupolitiikassa.
 - Tämä edesauttaisi lakiesityksen tavoitteiden toteutumista, eli hallinnollisen taakan keventämistä ja samalla alentaisi kynnystä yrittäjyyteen.
 - Nyt esitetty rakenne lisää hallinnosta työtä sekä kustannuksia.

Suomen Yrittäjien lausunto: Maksujen kohdistuminen

- Maksujen tulee kohdistua kuten valvonnankin: riskiperusteisesti
- Maksuissa tulee huomioida toiminnan valvonnasta viranomaisille aiheuttamat kustannukset.
- Kustannuksia aiheutuu erityisesti riskialttiista toiminnasta. Tämä on huomioitu esityksessä osin siten, että vaativan sosiaalihuollon palvelut ovat lupamaksuiltaan kalliimpia kuin muut sosiaalihuollon palvelut.
- Jakoa riskialttiiseen ja vähäriskiseen ja myös edullisemmin valvottavaan ja rekisteröitävään toimintaan olisi jatkettava johdonmukaisesti ja ottaa tähän työhön mukaan yksityisen sektorin edustajat.
- Valviran terveydenhuollon ammattihenkilöiden viime vuoden 263 valvonta-asiasta lääkkeitä käsittelevien ammattiryhmiä oli yli 90 %.
 - Lupa-asioista vastaava tilastoa ei ollut saatavilla.
- Valvontamaksujen määrän tulee heijastua kohtuullisuusperiaatteen mukaisesti myös erittäin vähäriskisiin aloihin, kuten esim. Kuntoutusalaan, jolla ei käsitellä lääkkeitä.

YRITTÄJYYDEN PUOLESTA